

Boekverslag Duits Siddhartha door Hermann Hesse

Boekverslag door een scholier

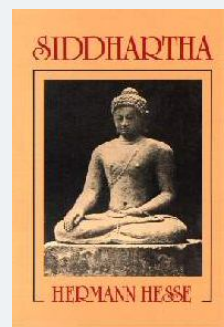
5e klas vwo

2651 woorden

15 jaar geleden

30 keer beoordeeld

Auteur	Hermann Hesse
Eerste uitgave	1922
Vak	Duits

Titel: Siddhartha

Auteur: Hermann Hesse

Ondertitel: Eine Indische Dichtung

Titelverklaring en genre

Het boek verteld de levensloop van Siddhartha, een man die op zoek gaat naar zichzelf. Het boek is op een filosofische wijze geschreven, ook komt er een beetje mystiek in voor. Het is een psychologische en/of historische roman.

Karakterisatie van de hoofdpersonen

Siddhartha

Het boek verteld de levensloop van Siddhartha, waarin hij voortdurend op zoek is naar zichzelf en probeert het 'volmaakte' te bereiken. Hij wordt geboren als een Brahmanenzoon, een brahmaan is ongeveer te vergelijken met een priester. Hij besluit echter om een Samana te worden en wijdt zijn leven aan vasten en mediteren. Als hij merkt dat hij op een gegeven moment hier niet meer mee vooruit komt, besluit hij om samen met zijn vriend, Govinda, de heilige Boeddha, Gotama, in de stad op te zoeken waar iedereen het over heeft. Als hij in de stad is, wordt hij verliefd op Kamala, een rijke mooie vrouw. Hierdoor neemt zijn leven een totaal andere wending. Hij lijdt een luxer leventje en gokt, drinkt en eet er maar op los. Wanneer hij merkt dat hij hiermee ook niet verder komt en zal komen, gaat hij weer terug naar het woud. Hier spendeert hij de rest van zijn leven bij een veerman, Vasudeva, totdat hij het 'volmaakte' heeft bereikt. Hij denkt goed over dingen na en stelt zichzelf veel vragen over zichzelf. Hij ondergaat vrij extreme veranderingen, zoals van vasten naar veel eten en van mediteren naar gokken en feesten. Maar door deze extreme veranderingen leert hij zichzelf wel steeds beter kennen.

Govinda

Siddhartha's vriend. Zij kennen elkaar al vanaf de geboorte, Govinda volgt Siddhartha trouw op al zijn wegen. Hij is er van overtuigd dat zijn vriend meer is dan een brahmaan, zelfs dat er een heilige in hem schuilt.

Toch scheiden hun wegen zich in de stad, doordat Govinda een volgeling wordt van de heilige Boeddha. Hoewel Siddhartha probeert te vinden zal Govinda altijd een zoeker blijven en op zoek gaan naar leermeesters. Hij komt Siddhartha in elk deel van zijn leven weer een keer tegen, en telkens herkent hij hem niet omdat hij zo veranderd is. Aan het einde van het verhaal ontdekt hij dat Siddhartha zijn leermeester is.

Kamala

De vrouw waar Siddhartha op verliefd wordt. Kamala valt volgens Siddhartha onder de kindmensen. De mensen die een roekeloos leven leiden en verder niet naar zichzelf op zoek zijn of gaan. Kamala is een mooie en vooral een rijke vrouw. Dit is ook de rede waarom ze Siddhartha belachelijk maakt als hij haar zijn liefde verklaart in niet meer dan een lendendoek. Als Siddhartha zijn leven verandert en deel uit gaat maken van de kindmensen, krijgt ze meer interesse in hem, en wordt ook verliefd. Siddhartha verlaat haar weer, wat haar niet verbaast. Zij vond dit leven immers ook niets voor hem. De nacht waarop Siddhartha haar verlaat, heeft hij Kamala zwanger gemaakt.

Vasudeva

De veerman waarbij Siddhartha de rest van zijn leven blijft tot hij het volmaakte heeft bereikt. Vasudeva spreekt nauwelijks met hem en andersom. En als er iets wordt gezegd is dat weinig en is er eerst goed over na gedacht. Vasudeva heeft zijn hele leven bij de rivier gewoond en mensen overgezet met zijn veerboot. Zijn wijsheid haalt hij uit de rivier. Hij raadt Siddhartha daarom ook aan om ook naar de stroming van de rivier te luisteren.

De mannen kunnen allebei heel goed luisteren. Dit heeft tot gevolg dat verschillende mensen die door een van hen of door allebei worden overgezet, spontaan hun hele leven aan hun blootleggen en/of beginnen te huilen. Vlak voordat Siddhartha het volmaakte bereikt, verlaat Vasudeva hem.

Vertelperspectief

Het verhaal is een Indische vertelling en is geschreven vanuit de alwetende verteller. Omdat het over een man gaat heeft dit als gevolg dat het verhaal niet of nauwelijks egoïstisch overkomt. Zou het in de ik-vorm zijn geschreven dan zou het verhaal een duidelijke egoïstische toon krijgen.

Vertelstructuur

In het verhaal komen niet of nauwelijks flashbacks voor. Er is sprake van een chronologische vertelwijze. De climax ligt aan het einde wanneer Govinda er achterkomt dat Siddhartha het volmaakte bereikt heeft en Boeddha is geworden.

- "Neige dich zu mir!" flüsterte er leise in Govindas Ohr. "Neige dich zu mir her! So, noch näher! Ganz nahe! Küsse mich auf die Stirn, Govinda!"

Während aber Govinda verwundert, und dennoch von großer Liebe und Ahnung gezogen, seinen Worten gehorchte, sich nahe zu ihm neigte und seine Stirn mit den Lippen berührte, geschah ihm etwas Wunderbares. Während seine Gedanken noch bei Siddharthas wunderlichen Worten verweilten, während er sich noch vergeblich und mit Widerstreben bemühte, sich die Zeit hinwegzudenken, sich Nirwana und Sansara als Eines vorzustellen, während sogar eine gewisse Verachtung für die Worte des Freundes in ihm mit einer ungeheuren Liebe und Ehrfurcht stritt, geschah ihm dieses:

Er sah seines Freundes Siddhartha Gesicht nicht mehr, er sah statt dessen andre Gesichter, viele, eine lange Reihe, einen strömende Fluß von Gesichtern, von Hunderten, von Tausenden, welche alle kamen und vergingen, und doch alle zugleich dazusein schienen, welche alle sich beständig veränderten und erneuerten, und welche doch alle Siddhartha waren. Er sah das Gesicht eines Fisches, eines Karpfens, mit unendlich schmerzvoll geöffnetem Maule, eines sterbenden Fisches, mit brehenden Augen- er sah das Gesicht eines neugeborenen Kindes, rot und voll Falten, zum Weinen verzogen- er sah das Gesicht eines Mörders, sah ihn ein Messer in den Leib eines Menschen stecken- er sah, zur selben Sekunde, diesen Verbrecher gefesselt knien und Haupt vom Henker mit einem Schwertschlag abgeschlagen werden- er sah die Körper von Männern und Frauen nackt in Stellungen und Kämpfen rasender Liebe-, er sah Leichen ausgestreckt, still, kalt, leer- er sah Tierköpfe, von Ebern, von Krokodilen, von Elefanten, von Stieren, von Vögeln- er sah Götter, sah Krishna, sah Agni-, er sah alle diese Gestalten und Gesichter in tausend Beziehungen zueinander, jede der andern helfend, sie liebend, sie hassend, sie vernichtend, sie neugebärend, jede war ein Sterbenwollen, ein leidenschaftlich schmerzliches Bekenntnis der Vergänglichkeit, und keine starb doch, jede verwandelte sich nur, wurde stets neu geboren, bekam stets ein neues Gesicht, ohne daß doch zwischen einem und dem andere Gesicht Zeit gelegen wäre- und alle diese Gestalten und Gesichter ruhten, flossen, erzeugten sich, schwammen dahin und strömten ineinander, und über alle war beständig etwas Dünnes, Wesenloses, dennoch Seiendes, wie ein dünnes Glas oder Eis gezogen, wie eine durchsichtige Haut, eine Schale oder Form oder Maske von Wasser, und diese Maske lächelte, und diese Maske war Siddharthas lächelndes Gesicht, das er, Govinda, in ebendiesem selben Augenblick mit den Lippen berührte. Und, so sah Govinda, dies Lächeln der Maske, dies Lächeln der Einheit über den strömende Gestaltungen, dies Lächeln der Gleichzeitigkeit über den tausend Geburten und Toden, dies Lächeln Siddharthas was genau dasselbe, war genau das gleiche, stille, feine, undurchdringliche, vielleicht gütige, vielleicht spöttische, weise, tausendfältige Lächeln Gotamas, des Buddhas, wie er selbst es hundertmal mit Ehrfurcht gesehen hatte. So, das wußte Govinda, lächelten die Vollendeten. -

Vergelijking begin en einde

Aan het begin van dit verhaal is Siddhartha nog jong. Hij is een Brahmanenzoon maar heeft eigenlijk niet de ambitie om brahmaan te worden. Hoewel hij jong is en nog niet veel heeft meegemaakt, denkt Siddhartha veel na over het leven en vooral over zijn eigen leven. Hij is nieuwsgierig en leergierig, wat hij zijn hele leven door zal blijven. Aan het einde van het boek is Siddhartha oud en heeft hij veel veranderingen ondergaan. Hierdoor heeft hij veel geleerd, heeft hij zelfs het volmaakte bereikt. Uiteindelijk wordt hij Boeddha, een enorme bron van wijsheid.

Tijd en plaats

Het verhaal speelt zich af in het oude India, op verschillende plaatsen. Het boek is opgedeeld in twee delen. Het eerste deel vertelt Siddhartha's leven als Brahmanenzoon en Samana. Dit speelt zich af in en rond het woud, ver buiten de stad. Het tweede deel vertelt Siddhartha's weg naar en in de stad, waar hij een luxe luizenleventje lijdt. Na verloop van tijd keert hij weer terug naar een rivier in het woud, om daar vervolgens te blijven.

Omdat het contrast van de verschillende plaatsen groot is, chaotische stad en een plek in het woud ergens achteraf, heeft dit veel invloed op het verhaal en dus ook op de lezer. Door de uitersten te nemen wordt het wat dramatischer en misschien ook leerzamer gebracht. Dit heeft meer impact op de lezer waardoor het verhaal beter blijft hangen.

Thema's

Het is een vrij esoterisch thema, wat ook best logisch is aangezien het een bekende mythische Indiase vertelling is, en een grote rol speelt in het Boeddhisme. Het gaat over de vraag van het leven, jezelf vinden tijdens de lange weg van het leven. Siddhartha stelt zichzelf voortdurend vragen waar de meeste zelf niet op zouden komen, maar die toch betrekking hebben op vrijwel iedereen.

Schrijfstijl

Het verhaal wordt filosofisch benaderd en vrij serieus geschreven. Maar dat is ook meteen de sterke kant van het verhaal; het is serieus maar mooi geschreven. Uiterlijkheden van de verschillende personages worden nauwelijks beschreven. Hesse houdt het vooral bij mooi of lelijk en beschrijft vooral het innerlijk van de personages. Dit maakt het boek interessant om te lezen.

Verwachtingen over het boek en identificatie met personages

Een jaar geleden wilde ik dit boek ook al lezen, maar heb toen toch besloten om een ander boek te nemen. Waarschijnlijk dacht ik dat het ergens anders over ging. De titel zegt immers ook niet zoveel over de inhoud van het boek. Dit jaar zag ik het boek weer staan en heb gehoord waar het over ging. Ik was wel nieuwsgierig geworden en ben het toen gaan lezen. Mijn verwachtingen over het boek, ik dacht dat het een interessant boek zou zijn, zijn uitgekomen. Het is een goed verhaal dat mooi beschreven is.

Het is makkelijk om je met de personages te identificeren. Vooral omdat Hesse veel gevoelens beschrijft die iedereen voelt. Alleen zou ik natuurlijk nooit een Boeddha zijn. Ik vraag me af of dat überhaupt kan, misschien is dat alleen weggelegd voor mannen. Maar zowel Govinda als in Siddhartha of Kamala kun je jezelf goed identificeren. Govinda staat voor de zoekende persoon en Siddhartha voor een vinder, Kamala daarentegen staat, vooral in het begin van het verhaal, voor het luxe statleventje en is een echte levensgenieter. Ik denk dat deze drie dingen in vrijwel iedereen terug te vinden zijn, maar dat niet iedereen er zich ook daadwerkelijk er van bewust is.

Wending in het verhaal

Er zijn meerdere wendingen in het verhaal, aangezien Siddhartha 'meerdere levens' leidt. Van een sober leven reist hij af naar de stad om daar een luxe leven te leiden, om vervolgens weer terug te gaan naar het woud en weer vrij sober te leven. De echte ommekeer vindt plaats als hij Boeddha wordt aan de rivier. Dit vind aan het einde van het verhaal plaats, wanneer zijn vriend Govinda hem voor het laatst bezoekt. Hij ontdekt dat Siddhartha het volmaakte heeft bereikt en Boeddha is geworden.

Nieuwe titel

Een goede titel zou kunnen zijn 'Der Mensch, der gewachsen ist' (De mens die groeide) of 'Das Leben eines Mann' (Het leven van een man). De eerste titel slaat op dat Siddhartha continu groeit in het boek. De tweede is misschien wat minder goed, maar het klopt wel; het verhaal beschrijft het leven van een man, maar deze titel zou weinig mensen echt aanspreken, hij klinkt wat gewoon. Misschien is een betere uitvoering van de eerste titel 'Der Mann die wachsten wie ein Baum' (De man die groeide als een boom). Iedereen groeit in lengte maar stopt daar op een gegeven moment mee. Een boom groeit zijn hele leven door net als Siddhartha's innerlijk, net als ieders innerlijk eigenlijk. Maar zelfs een boom bereikt op een gegeven moment zijn hoogste punt en zou je dan als volmaakt kunnen beschouwen, precies als wat er met Siddhartha gebeurt.

Bij andere mensen gebeurt dit niet omdat ze de boom geen kans geven om te groeien, of vroegtijdig afkappen. Daar bedoel ik mee dat ze niet hun hele leven wijden aan het denken over hoe de wereld in elkaar zit, hoe ze zelf in elkaar zitten, omdat daar gewoon geen tijd en interesse voor is.

De mensen zijn daarmee te vergelijken met alle bomen in een bos. Maar weinig bomen krijgen de kans om helemaal door te groeien, de meeste krijgen daar de kans niet voor.

Welke doelgroep

Het boek is vooral weggelegd voor een wat ouder publiek. Jongeren zullen al snel denken dat het boek zweverig of vaag en te uitbundig geschreven is. Het is ook uitgebreid beschreven, maar zo erg vind ik dat niet. Oudere jongeren en ouderen zullen meer de tijd nemen om het boek te lezen, en het beter begrijpen. Ik denk trouwens ook dat hoe ouder je bent, hoe beter je jezelf met het boek kunt identificeren.

Bedoeling van de schrijver

Hesse is te vergelijken met Siddhartha. Hij had ook verschillende leermeesters. Zo interesseerde hij zich in de leer van Jung en later ook in die van Freud. Ook vond hij het belangrijk om zich bezig te houden met zijn innerlijk. Toch is Siddhartha geen autobiografie. Op een reis naar India werd Hesse geïnspireerd door wijsheid en oosterse godsdiensten. Zijn verhaal Siddhartha is vooral gebaseerd op het Boeddhisme. De bedoeling van de schrijver is dus vooral het overbrengen van de wijsheid van het Boeddhisme op de westerse beschaving.

Over Hermann Hesse

Hermann Hesse was een Duits- Zwitserse dichter en romanschrijver, hij publiceerde zijn werken in de periode tussen de eerste en de tweede wereld oorlogen.

Hesse werd op 2 Juli 1877 geboren in het plaatsje Calw in Duitsland. Van 1881 tot aan 1886 woont hij met zijn ouders in Basel en krijgt de Zwitserse nationaliteit. In 1889 gaat de familie weer terug naar Calw, waar Hermann begint met het schrijven van gedichten. Van 1890 tot 1891 volgt Hesse lessen aan de Grammatica school in Würtemberg. In 1892 ontsnapt hij uit het protestantse klooster waar hij student is. In 1893 slaagt hij voor zijn eenjarige examen op de grammatica school in Cannstatt. Van 1895 tot aan 1898 is hij boekenhandelaar in Tübingen., in deze periode wordt ook zijn eerste bundel 'Das Deutsche Dichterheim' gepubliceerd. Hij gaat door met het schrijven van poëzie en romans. In 1903 geeft hij zijn baan als boekenhandelaar op en wordt freelance schrijver wanneer hij succes boekt met zijn boek 'Peter Camenzind'.

Omdat hij pacifist was, vluchtte hij in de eerste wereld oorlog van Zwitserland naar Duitsland. In 1923 werd hij Zwitsers staatsburger.

Hoewel hij de oorlog wel opmerkte, heeft hij dit nooit als thema in zijn boeken gebruikt. Hem interesseerde vooral het innerlijke en de zoektocht naar zichzelf. Andere thema's waren ook de verhouding tussen droom en werkelijkheid en het vluchten in een droomwereld.

In 1927 schrijft hij de roman 'Der Steppenwolf', die toch wel een redelijke analyse geeft van de tijd waarin hij leefde.

Hesse heeft zich vooral verdiept in de bevrijding van het innerlijk, in het samengaan van het positieve en het negatieve, in de natuur en de mens. Na een reis door India werd hij geïnspireerd door de wijsheid van oosterse godsdiensten. In de jaren zestig en zeventig werden de verhalen van Hesse weer actueel, toen de jeugd van de 'flower-power' zich herkende in de romans met het verzet tegen een materialistische wereld. In de roman 'Siddhartha. Eine Indische Dichtung' (1922) zocht Hesse in de samenhang tussen de Indische en Europese religies de 'tijdloze wereld van waarden en geest'. Niet alleen Siddhartha maar ook 'Narziss und Goldmund' zijn sterk beïnvloed door het Boeddhisme. In 1946 kreeg Hesse de Nobelprijs voor de Literatuur. Hij overlijdt op 9 Augustus 1962 in Montagnola, Ticino.

Literaire stroming

Dit boek kan gerekend worden tot de moderne literatuur. Hesse's thema's van zwerven en het vluchten in een droomwereld zijn vooral kenmerkend voor de neoromantiek. Schrijvers van de neoromantiek richtte hun blik naar binnen om zo de buitenwereld te ontvluchten. In dit boek is dat duidelijk gemaakt doordat Hesse, hoewel de eerste oorlog nog maar net voorbij was, zich niet bezighield met de (verwerkingen van de) oorlog, maar vluchtten naar een wereld van mythen uit het Boeddhisme die hij in India had ervaren.